

CAND. MERC./CAND. MERC. AUD. STUDERENDE

Vintereksamen 2010-2011

Ordinær eksamen

Skriftlig prøve i: 25351 Selskabsret

Varighed: 3 timer

Hjælpemidler: Alle

KaffeKompagniet A/S blev stiftet for 5 år siden af vennerne Rasmus, Søren, Troels og Uffe. Kapitalen var fordelt sådan, at Rasmus havde 50 % af kapitalen, Søren havde 20 %, mens Troels og Uffe hver havde 15 %. Kapitalen var kr. 1.000.000. Formålet med selskabet var at importere og forarbejde kvalitetskaffe. Selskabet stod nu overfor at skulle udvide produktionen, fordi de havde fået en større ordre fra Sverige, og selskabet forventede, at det ville give dem et gennembrud på det svenske marked. Selskabet havde haft et mindre overskud de første år, men bestyrelsen var enige om, at det var nødvendigt med en kapitaltilførsel for at kunne udvide produktionen. Videre var de fire venner enige om, at Rasmus skulle tegne kapitalforhøjelsen. Dette skulle ske ved indskud af en aktiepost, han havde i et andet selskab, X-flow A/S. I alt ejede han 1.000 aktier med en samlet nominel værdi på kr. 450.000. Markedsværdien af KaffeKompagniets aktier var kurs 200, og Rasmus skulle tegne aktierne til kurs 150. Den nominelle værdi af kapitalforhøjelsen var dermed 300.000. Søren havde i Børsen læst, at der var åbnet op for, at man kun indbetalte en del af aktierne i forbindelse med tegning af nye aktier.

1. Er det nødvendigt, at selskabet afholder en generalforsamling med henblik på at vedtage kapitalforhøjelsen?
2. Med hvilket flertal skal kapitalforhøjelsen vedtages?
3. Kan Rasmus tegne den fulde kapitalforhøjelse, men alene nøjes med at indbetale en del af kapitalen?

Inden de fire venner nåede at træffe beslutning om kapitalforhøjelsen, solgte Rasmus sine aktier i X-flow A/S, fordi han fik tilbud om at afhænde aktierne til en fordelagtig kurs. Det var dog fortsat nødvendigt med en kapitalforhøjelse i KaffeKompaniet A/S, og Rasmus foreslog, at han med midlerne fra aktiesalget skulle tegne forhøjelsen, dog til kurs 200. Den nominelle værdi af forhøjelsen skulle fortsat være kr. 300.000. Rasmus mente, at hvis han tegnede kapitalforhøjelsen, ville han efter forhøjelsen kunne sikre, at selskabet traf de beslutninger, han mente, der var nødvendige, for at ekspansionen på det svenske marked blev den succes, de alle forventede. Troels mente imidlertid, at det ikke i den situation var muligt at fravige fortegningsretten, da der ikke var en særlig grund til det, nu hvor Rasmus skulle betale kontant for aktierne.

4. Du bedes diskutere, hvorvidt Troels har ret i, at fortegningsretten ikke kan fraviges i den pågældende situation.

Ifølge vedtægterne i KaffeKompagniet A/S skulle selskabet have en bestyrelse på fire personer, og siden stiftelsen havde bestyrelsen bestået af de fire venner. På den kommende generalforsamling skulle der vælges en ny bestyrelse og samtlige siddende bestyrelsesmedlemmer var på valg. Da det havde været en væsentlig forudsætning for de fire venners investering i selskabet, at de alle via bestyrelsesposter skulle deltage i ledelsen af selskabet, havde de ved stiftelsen indgået en ejeraftale, hvorefter de i hver især var forpligtet til at stemme på de tre øvrige ved valg til bestyrelsen. Rasmus, Troels og Søren mente imidlertid, at det på grund af den forestående udvidelse af aktiviteterne var nødvendigt med eksterne kompetencer i bestyrelsen. De opstillede derfor en fælles bekendt til bestyrelsen, Anders, som havde mange års bestyrelseserfaring, og på generalforsamlingen valgte de i stedet for Uffe ham ind i bestyrelsen. Uffe, som havde sin advokat med til generalforsamlingen som rådgiver, spurgte ham, hvordan han nu var stillet? Han ville helst have sin bestyrelsespost, og han mente, at han kunne lægge sag an med påstand om, at valget af Anders var ugyldigt. Det var dog vigtigst for ham, at Rasmus, Søren og Troels blev "straffet" for deres adfærd.

5. Du bedes redegøre for, om Uffe kan lægge sag an med påstand om, at generalforsamlingens valg af Anders ikke er gyldigt, og at han derfor ad den vej kan gennemtvinge sit eget valg til bestyrelsen. Du bedes også tage stilling til, om han har andre "sanktionsmuligheder" i forbindelse med det, der er sket.

Søren var den eneste af de fire, der ikke var involveret i den daglige ledelse af KaffeKompaniet A/S, da han havde fuldtidsansættelse i selskabet Solid Base A/S som regnskabschef. Herudover var han medlem af bestyrelsen, valgt af medarbejderne i Solid Base A/S. Bestyrelsen bestod af 9 medlemmer, hvoraf de 3 var medarbejder valgte. De resterende 6 var alle valgt af hovedaktionæren, som var et belgisk selskab, Belcom. Dette selskab ejede 70 % af aktierne og tilsvarende 70 % af stemmerne i Solid Base A/S. De resterende 6 bestyrelsesmedlemmer var 2 eksterne medlemmer, og 4 medlemmer, som også sad i bestyrelsen i Belcom. Bestyrelsen i Solid Base A/S havde for et par år siden valgt at nedsætte et revisionsudvalg, som arbejdede tæt sammen med selskabets revisor, og som i øvrigt særligt havde til ansvar at sikre, at der var en effektiv regnskabskontrol. I revisionsudvalget sad ud over Søren, et eksternt medlem og to medlemmer fra Belcom. Skulle bestyrelsen tage stilling til usædvanlige økonomiske dispositioner, var det også revisionsudvalget, der først behandlede sagen, og derefter fremlagde deres anbefaling til bestyrelsen. Under finanskrisen fik det belgiske selskab alvorlige økonomiske problemer, og Belcom indgik derfor i forhandling med Solid Base A/S om et lån på € 1.5 mio. Under forhandlingerne lod Belcom Solid Base A/S forstå, at også Solid Base's fremtid afhang af, at Belcom fik tilført flere midler. Særligt de 2 eksterne medlemmer af bestyrelsen i Solid Base A/S var skeptiske over for lånet, da de ikke mente, at likviditeten i Solid Base var tilstrækkelig solid til, at det var forsvarligt at bevillige et lån af den størrelse. De 4 bestyrelsesmedlemmer fra Belcom pressede imidlertid kraftigt på for at få lånet igennem, og fremhævede flere gange, hvilken betydning lånet også kunne have for Solid Base's fremtid. Bestyrelsen i Solid Base A/S bad efter sædvanlig praksis revisionsudvalget om at behandle sagen. Revisionsudvalget var opmærksomme på, at en række større lån i Solid Base ville forfalde til betaling i løbet af det kommende halvår, hvilket ville lægge pres på selskabets likviditet, men efter grundige overvejelser blev revisionsudvalget enige om, at lånet burde bevilliges. Bestyrelsen i Solid Base A/S meddelte efterfølgende Belcom, at man ville stille midlerne til rådighed på de af Belcom foreslåede vilkår, som man i øvrigt ikke havde forholdt sig nærmere til. Lånet var dog ikke tilstrækkeligt til, at Belcom klarede krisen, og kort tid efter gik det i betalingsstandsning. Bestyrelsen i Solid Base A/S måtte derfor erkende, at det var usandsynligt, at lånet ville blive tilbagebetalt.

Kort tid forud for den efterfølgende ordinære generalforsamling mødtes en gruppe af minoritetsaktionærer for at diskutere hvilke muligheder, de havde for at få placeret et ansvar for det omfattende tab. De kontaktede en advokat med henblik på at få afklaret, om lånet overhovedet havde været lovligt. Videre ønskede de at vide, om de på generalforsamlingen kunne stille forslag om, at omstændighederne omkring lånet til selskabet skulle granskes nærmere. Granskningen skulle danne grundlag for, at der efterfølgende evt. ville kunne anlægges erstatningssag mod de ansvarlige. Gruppen ønskede derfor også at få belyst, hvem der i givet fald ville kunne gøres ansvarlig for lånet, herunder hvilken rolle det spillede, at der i selskabet var et revisionsudvalg.

6. Du bedes redegøre for og diskutere hvert af de tre forhold, som henvendelsen til advokaten vedrører.

Søren syntes, det havde været en hård tid i Solid Base A/S, da selskabet pga. tabet selv havde haft en del økonomiske vanskeligheder. Han aftalte derfor med de øvrige kapitalejere i KaffeKompaniet A/S, at han skulle tiltræde en stilling som økonomidirektør i dette selskab, og han fratrådte herefter sin stilling i Solid Base pr. 1. marts 2010. Samtidig med sin fratræden udtrådte han af selskabets bestyrelse. Som følge af sin fratræden var han i medfør af sin ansættelseskontrakt forpligtet til at sælge sine medarbejderaktier. Der var ikke umiddelbart et marked for selskabets aktier, men to dage før den omtalte ordinære generalforsamling, blev han enig med en kollega om, at denne skulle købe hans aktier. Det fulgte af vedtægterne, at generalforsamlingen skulle afholdes på den sidste torsdag i marts, og at registreringsdatoen var fastsat til den sidste torsdag før generalforsamlingens afholdelse. Den ordinære generalforsamling var i overensstemmelse hermed fastsat til d. 25. marts 2010. Da der var tale om navneaktie, gav han straks besked til selskabet om salget, da selskabet selv var ejerbogsfører, og selskabet indførte herefter oplysninger om ejerskiftet i ejerbogen. Kollegaen, Walter, ejede i forvejen 500 aktier i selskabet, som repræsenterede 500 stemmer. Aktieposten, som Søren solgte, repræsenterede tilsvarende 500 stemmer. Da Walter mødte op på generalforsamlingen, blev han af dirigenten gjort opmærksom på, at han alene kunne møde med de 500 aktier, som han havde ejet forud for overtagelsen af Søren's aktier.

7. Du bedes redegøre for, hvorvidt dirigentens opfattelse er korrekt og i givet fald hvorfor.
8. Du bedes tillige redegøre for, hvorvidt det har betydning for generalforsamlingens mulighed for at lægge erstatningssag an mod Søren, at han nu er trådt ud af bestyrelsen.